

Azərbaycan regionun logistik mərkəzinə çevrilib

“Bu gün Azərbaycan Avrasiyanın nəqliyyat mərkəzinə çevrilib. Yeni nəqliyyat mərkəzlərindən birinə yox, məhz nəqliyyat mərkəzinə çevrilib. Çünki Şimal-Cənub və Şərq-Qərb dəhlizləri ölkəmizin ərazisindən keçir. Biz bu coğrafi vəziyyətdən çox səmərəli istifadə etdik, güclü infrastruktur yaratdıq. Bu gün Şimal-Cənub və Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizlərində 10-dan çox ölkə əməkdaşlığı edir. Yalnız bir ölkə hər iki layihədə iştirak edir ki, o da Azərbaycandır.”

Reallaşan enerji və nəqliyyat layihələrinin əhəmiyyətini diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev dünya iqtisadi sistemine inteqrasiya olunan Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələrinin, ticari əməkdaşlığının genişlənməsində, biznesin inkişafında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun əhəmiyyətini bu sözləri ilə vurğulayır. Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan birgə əməkdaşlığının nəticəsi olan və qitələri birləşdirən, ən sərfəli nəqliyyat dəhlizi adlandırılan bu layihə ilə yükdaşımalarda daha əlverişli şərtlərlə başa gəlməsi BTQ-yə marağı artırır.

Dünyanın 100 möhtəşəm layihəsi siyahısına daxil edilən, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə gerçəkləşən neft-qaz kəmərlərindən sonra qitələri birləşdirən önəmli layihə kimi dünya birliyinin diqqətini cəlb edən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsi ilə qədim İpək Yolu da bərpa olundu.

Cari ilin ilk ayında keçirilən Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi: Çinin trilyon dollarlıq baxışı” mövzusunda keçirilən sessiyada iştirak edən Prezident İlham Əliyev beynəlxalq əhəmiyyətli infrastrukturun yaradılmasının mahiyyət və əhəmiyyətindən ətraflı bəhs edərək bildirmişdir ki, yolların, magistralaların, hava limanlarının tikintisi üçün mühüm layihələrə sərmayə yatıran Azərbaycan üçün BTQ tərəfdaş ölkələrə iqtisadi səmərə gətirməklə xalqları yaxınlaşdıraraq, bölgədə sabitliyi təmin edən mənəvi körpüdür.

Forumda Azərbaycanın Çinin təşəbbüsü olan “Bir kəmə, bir yol” layihəsi ilə bağlı mövqeyini Çinin CGTN televiziyasına verdiyi müsahibəsində şərh edən, artıq dünya iqtisadiyyatının aparıcı üzvlərindən olan Çinlə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu bildiren Prezident İlham Əliyev vurğulamışdır ki, Azərbaycanın, xüsusilə Avropa dövlətlərinin iqtisadiyyatına önəmli təsir imkanları olan belə infrastruktur layihələrinin reallaşması hər zaman aktualdır.

Dünya iqtisadi siste-

mində bir həqiqət danışmaq lazımdır ki, enerji və nəqliyyat layihələri beynəlxalq ələmdə və regionlarda tamamilə yeni siyasi vəziyyət yaradır. Eyni zamanda dövlətlər arasında münasibətlərin, əməkdaşlığın güclənməsinə stimül verir, əldə olunan sərmayələr paylaşılır.

Pekində keçirilən II “Bir kəmə, bir yol” Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda iştirak edən Prezident İlham Əliyev 150 ölkə tərəfindən dəstəklənən, bir neçə beynəlxalq təşkilatın daxil olduğu bu layihənin regional inkişafa töhfə verdiyini vurğulayaraq bildirmişdir ki, bu cür təşəbbüslər biznesin inkişafına da dəstəkdir. Azərbaycanla Çin arasında “İpək Yolu İqtisadi Kəməri”nin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumunun imzalanmasını xatırladan cənab İlham Əliyev diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanda müasir nəqliyyat və logistika infrastrukturunu yaratmaqda ölkəmizi yalnız mühüm nəqliyyat mərkəzinə çevirmədik: “Eyni zamanda biz, Şərq-Qərb və Şimal-Cənub dəhlizləri layihələrində iştirak edən ölkələr arasında əməkdaşlığa töhfə verdik... “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsü nəqliyyat sahəsində yeni imkanlar açmaqda yanaşı, ticarət, turizm, xalqlar arasında təmasları təşviq və Avrasiya məkanında sabitliyin, təhlükəsizliyin və sülhün bərqərar olması işinə xidmət göstərir.”

Ötən il istifadəyə verilən Lapis-Lazuli marşrutu Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinə birləşərək Azərbaycanın tranzit potensialını daha da artırır. Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturuna növbəti töhfəsi 15 milyon ton yük və 100 min konteyner yükəşirmə qabiliyyətinə malik Beynəlxalq Ələt Dəniz Limanı oldu. Gələcəkdə limanın imkanları 25 milyon ton yükəşirməyə, 1 milyon konteynerə çatdırılacaq.

“Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünün üzvü olan ölkələrin maliyyə imkanlarının son beş ildə əlli faiz çoxalması gələcəkdə daha böyük rəqəmlərdən, səmərəli iqtisadi əməkdaşlıqlardan

söz açmağa əminlik yaradır. Bölgələrdə sabitliyə, təhlükəsizliyə xidmət edən, geosiyasi əsası olan istənilən enerji, nəqliyyat layihələrinin qarşılıqlı əməkdaşlıqda rolunun artması Azərbaycanın təşəbbüsü ilə dəstəklənən Cənub Qaz Dəhlizinin seqmentlərinin istifadəyə verilməsi ilə təsdiqlənib.

Qlobal layihələrin çəkilişini şərtləndirən başlıca amil regional əməkdaşlığın qarşılıqlı münasibətlərə əsaslanmasıdır. Əks halda hasilatçı, tranzit ölkələrin bu layihələrdən faydalanma əmsalından söhbət gədməz bilməz: “Bizim qonşularımız, onların qonşuları olmadan tranzit ölkələr ola bilməzlər. Buna görə bu, ölkələr zənciridir və bayaq dediyim kimi, biz Şərqdən Qərbə və Şimaldan Cənuba gedən yol üzərindəyik. Beləliklə, biz qitələri, ölkələri birləşdiririk və daha proqnozlaşdırıla bilən gələcək yaradırıq.”

Azərbaycan Çin hökumətinin “Bir kəmə, bir yol” təşəbbüsünü dəstəkləməklə dövlətlərarası münasibətlərdə faydalı əməkdaşlığın vacibliyini diqqətə çatdırır. Azərbaycan yükdaşımalarda logistik mərkəz rolunu oynamaqla regional əhəmiyyətini artırır. “Dəmir İpək Yolu” layihədə iştirak edən ölkələrin iştirakı ilə yaradılan formatın birgə uğuru, dəmir yolunun inşası üçün iradəsini ortaya qoyan tərəfdaş dövlətlərin müştərəkliliyinin dünya iqtisadiyyatına verdiyi töhfədir.

Çindən başlayaraq Transsibir magistralı ilə daşınan yükləri Gürcüstandan keçərək İstanbula çatdıracaq, oradan isə Avropaya istiqamətləndiriləcək layihə əsas tranzit mərkəzinə çevrilməklə iqtisadi səmərəlilik baxımından da diqqəti cəlb edir. Çin, Qazaxıstan, Orta Asiya, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Avropa ölkələrinin yüklərini daha sərfəli qiymətlərlə, asan və tez müddətdə ünvanına çatdıracaq bu yol dünya nəqliyyat sektorunda böyük önəm daşıdığına təsdiqləyib.

Ölkəmizin təşəbbüsü və başçılığı ilə Bakı-Tbilisi-

Qars, Şimal-Cənub, Cənub-Qərb nəqliyyat dəhlizləri, eləcə də Beynəlxalq Transxəzər Nəqliyyat Marşrutu (TBNM) kimi layihələr tək-cə iqtisadi səmərəsi ilə deyil, ölkələrarası əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından da diqqət çəkir. Reallaşan hər bir layihə isə respublikamızın dünya birliyində siyasi, iqtisadi əhəmiyyətini artırmaqla, enerji və nəqliyyat təhlükəsizliyinin təminatındakı rolunun əvəz edilməzliyini göstərir.

Açıqlamalara görə, Şərq-Qərb arasında il ərzində təxminən, 40 milyona yaxın konteynerlərlə müxtəlif yüklər daşınır. Azərbaycan isə artıq həmin yüklərin daşınmasında mühüm rol oynayır. İlk hesablamalara görə, “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə il ərzində 10-15 milyon ton yük daşınması planlaşdırılır və Azərbaycan tranzitdən çox böyük gəlirlər əldə edə bilər. Bu təxminən, ildə 250-300 milyon dollar deməkdir. Ümumiyyətlə, bu layihələrin reallaşması nəticəsində yüklərin Çin, Hindistan, Fars körfəzindən, Pakistan, İran Azərbaycan, Gürcüstan üzərindən keçməklə, şimalda Rusiya və oradan Avropaya, qərb istiqamətində isə Gürcüstan və Türkiyə üzərindən Avropaya, əksinə yüklərin daşınmasına imkanlar yarancacaq.

Azərbaycan Çinin “Bir kəmə, bir yol” strategiyasının iki istiqamətindən biri olan və tarixi İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələr arasında iqtisadi sahədə münasibətlərin daha da genişləndirilməsini nəzərdə tutur. Ukrayna, Baltikyanı ölkələr, Polşa, Bolqarıstan, Rumıniya, Moldova və digər ölkələrdən yükləri cəlb etməklə bu xəttin rentabilliyi təmin ediləcək

Dövlət başçımızın vurğuladığı kimi, başlıca hədəf Azərbaycanda müasir infrastruktur yaratmaq və ölkəni müasirləşdirmək, siyasi, iqtisadi və maliyyə imkanlarının artırılması üçün fəal əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstəyə nail olmaqdır.

Xuraman İsmayılqızı,
“iki sahil”